

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Росица Димитрова Бечева,

Нов български университет,

за дисертационен труд,

за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

по докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“

на Ли Ген [Li Gen],

докторант на катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“,
към Факултет „Музикална педагогика“ на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив

на тема: **“Изследване на развитието на китайската национална опера**

след движението „Четвърти май“

с научен ръководител: проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак

Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Предоставените документи и материали по процедурата за рецензиране и защита на ОНС „Доктор“ на Ли Ген са пълни и коректни, отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив.

Докторантът представя следните материали: творческа автобиография, дисертационен труд, автореферат, списък с публикации по темата на дисертационния труд, приноси, декларация за оригиналност, заповед зачисляване, заповед отчисляване.

Кратки биографични данни за докторанта

Ли Ген [Li Gen] е роден в Панджин, провинция Ляонин, Китай.

Образователен опит: От септември 2011 г. до юни 2015 г. учи в колеж Донгчан към университет Ляочън, специалност Вокална музика. От септември 2016 г. до юни 2019 г. учи в Консерваторията по музика към университета Ляочън, специалност Вокална музика. В момента учи докторска степен в България, специалност Класическа вокална музика и Арт терапия. Учи Арт терапия при Лил Тумбева, известен български психотерапевт и арт терапевт. В България изучава произношението и граматиката на малките европейски езици и изпълнява оперни арии и художествени песни на италиански, немски, френски, руски, латински, испански, чешки, португалски, норвежки, фински и др. Участва в концерт-спектакъл "VIVAT BACCANUS" с баритона Апостол Миленков в Софийската опера, както и в операта "Любовен еликсир" и мюзикъла "Син понеделник" в Римската опера. Посещава събития като Пловдивския летен музикален фестивал и други.

От 2022 – 2025г. е докторант в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив, по програма „Музикознание и музикално изкуство“, с научен ръководител проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак, а от ноември 2024 г. е отчислен с право на защита.

Спечелени награди: Ли Ген е носител на множество награди, между които: Почетна титла за десетте най-добри студенти в университетите в провинция Шандонг, Награда за вдъхновяваща Личност на годината към университет Ляочън, Международен музикален конкурс Сибелиус, вокална категория, сребърен медал, Втора награда във вокалната категория на немския конкурс Бах за класическа музика, Трета награда във вокалната категория на Международния музикален конкурс Вивалди – с награда за най-добро изпълнение на Ария на Вивалди и „Награда за изключителен талант“, Сребърна награда в международния конкурс Golden Voice Awards, Четвърта награда за класическа вокална музика на Международния музикален конкурс Моцарт във Виена, Австрия, Втора награда във вокалната категория на българския музикален конкурс Боровец, Национална награда за изключителен инструктор за китайската детска караоке телевизия Grand Prix,

Национална награда за изключителен инструктор към национална художествена изложба на Централната музикална консерватория.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е с обем 159 страници, а структурата му обхваща: Увод, Девет глави, Заключение, Изводи и Приноси, Библиография (общо 57 източници, от които 57 чуждоезични заглавия: книги – 8, периодични издания и списания – 35, препратки от магистърски и докторски дисертации – 14 източници), Приложения (нотни примери: извадка от известната ария "Омразата е като планина, тъгата е като море" от операта "Белокосото момиче"), списък с научните публикации по темата на дисертационния труд.

Представеното изследване е с актуална тематика, посветена на китайската национална опера, нейната културна идентичност и развитие през годините.

Авторът определя като *цел на труда*: „изследване на развитието на китайската национална опера след движението „Четвърти май“, изследване на произхода и разновидностите ѝ, международното развитие на китайската национална опера, проследяване пътя на формиране на нови художествени форми, на понятието „китайска национална опера“, на понятия, свързани с китайските мюзикъли.

Изследователските методи включват проучване на многобройни източници, на съществуващата литература по темата в Китай: книги, академични статии и научни материали от периодични издания за китайската национална опера.

В тази връзка дисертантът изтъква като трудове с особена значимост съчинението на Джу Чихун „Теоретични измерения на естетиката в операта“ – обхващащо широк спектър от теми, изследванията на автори като Шън Вън, Чяо Ядзюн, Лю Айджън, две книги, тясно свързани с основното съдържание на темата в настоящия дисертационен труд и представляващи важни справочници за изучаването на китайското оперно изкуство: „История на китайската опера: 1920-2000“ – написана под главната редакция на Дзин Лан, Шу Тиemin и Ху Шъпин, поредицата „Обща история на китайската опера и мюзикъл“ – подробна енциклопедия за историята на китайската национална опера.

Чрез използваните методи: метод на филтриране, исторически, музикологичен анализ, синтез, методите на интервюто, са изведени изводи и обобщения.

Дисертационният труд на Ли Гън е аналитично изследване проследяващо „развитието, интеграцията, иновациите и непрекъснатото развитие на китайската национална опера от 20-те години на миналия век до сега.“ (с. 10)

В Глава I „Влияние на движението „Четвърти май“ върху китайската национална опера“, е направен исторически обзор, свързан с произхода на китайската национална опера, културна и политическа ситуация в Китай по време на движението „Четвърти май“. Представено е изследване на ранния период на китайската национална опера, творческите характеристики на детския мюзикъл на Ли Дзинхуей „Малкият художник“.

Изтъква се, че: „произходът на китайската национална опера е тясно свързан с нейната историческа култура и политическа среда“ (с. 18). „Развитието и появата на китайската национална опера не може да бъде отделено от „Движението Четвърти май“, което започва в Китай през 1919 г. Това движение се нарича още Движение за нова култура и културна революция. Създаването на Шанхайската национална музикална консерватория през 1927г. предоставя богата теоретична основа за създаването на музика, изпълнителската практика и изпълнение на китайски национални опери, и предоставя възможности за представления.“ (с. 19)

В Глава II „Изследване на разновидностите в китайската национална опера“, изследователският поглед се насочва върху развитието на сюжета на мюзикъла „Лейди Мън Дзян“, преглед на музиката в мюзикъла „Лейди Мън Дзян“ (интерпретация на сценария),

въздействието на музикалното творчество на Арон Авшаломов върху разнообразното развитие на китайската национална опера.

В Глава III. „Изследване на китайската национална опера в първите години на Антияпонската война”, се анализира въздействието на политическото събитие „Възстановително движение Йенан“ върху развитието на китайската национална опера, появата и възхода на новата операта „янг“, въздействието на „Движението 4-ти май“ върху създаването на операта янг в Йенан. Изследват се „национализацията“ и популяризирането на китайската национална опера в първите години на Антияпонската война, началото на „Движението янг“ и постановката на янг операта „Братята и сестрите отварят пустошта“, музикалните и художествените ѝ характеристики.

Авторът на изследването подчертава, че: „Успешното представяне на „Братя и сестри пионери в пустошта“, води до бързото развитие на операта „янг“ по това време, превръщайки я в нова форма на изкуство..Тя дава тласък на развитието на китайската национална опера и намира нови методи за следващия етап на китайската национална опера и развитието на националното оперно изпълнителско изкуство“ (с. 66). „Операта „янг“ се основава на "народно пеене" и "народен танц". Оркестровият съпровод на операта „янг“ е съставен главно от китайски национални музикални инструменти...понякога се добавят и западни музикални инструменти според нуждите на сюжета.“ (с. 58-59)

В Глава IV „Влияние на движението „Четвърти май“ върху китайската национална опера“, вниманието се насочва върху пресъздаването на образа на Си'ар в операта „Белокосото момиче“, либретото в операта, характеристики на творбата, композицията, стила, концепцията за „линия на масите“ и нейното влияние върху изпълнението на операта „Белокосото момиче“, развитието на китайската национална опера от „метод на народното пеене“ към „метод на оперно пеене“.

Изтъква се, че: „Белокосото момиче“ е произведение с решаващо значение в историята на китайската национална опера, а появата ѝ е символ на зрелостта ѝ и крайъгълен камък на нейното развитие. Това произведение има голямо влияние върху създаването на художествената форма на китайската национална опера в по-късния период. На основата на „Белокосото момиче“ по-късно са създадени много опери. Така тази опера има и важна практическа стойност.“ (с. 69)

Глава V „Развитие на китайската национална опера по време на основаването на Нов Китай“, разглежда политическото, икономическото и културно изграждане, развитието на китайската национална опера след основаването на Нов Китай, периода на просперитет, връзката между операта „Сватбата на малкия Архъй“ и класическата китайска опера, уникалният метод на пеене в ариите, уникалността на използването на традиционните елементи на класическата китайска опера, характеристиките на произношението, дикцията и специфичните техники на пеене на китайски език, уникалността в използването на "виртуалност".

Представен е извод: „Изкуството на китайската оперна музика е всеобхватно, осигурявайки богата храна за развитието на китайската национална опера. Операта „Сватбата на Сяо Ърхей“ е успешен пример за дълбочината на това развитие. Операта е близка до живота на обикновените хора по избор на теми, има дълбоко практическо значение и национални особености и е силно обичана от широката публика.“ (с. 100)

Глава VI „Естетическите принципи на китайската национална опера“, проследява различни културни явления и естетически традиции, единството на обективната автентичност и субективното творчество, единството на певческите умения и формите на изпълнение, естетическите ценности на китайската национална опера.

Глава VII „Трудности на китайската опера по време на Културната революция“, разглежда процесите свързани с развитието на китайската национална опера в късния период на Културната революция.

Глава VIII „Период на възстановяване на културата и изкуството“, обект на анализ са литературното наследство (1976-1996), взаимодействието между политико-идеологическият и художественият аспект в областта на изкуството, творческата среда при създаването на операта „Дъщерята на партията“ и нейния музикален стил, създаването на китайска национална оперна система на изпълнение.

В тази глава е обърнато специално внимание на Bel canto на Изтока и сливане на китайските и западни методи на пеене. Представен е извод: „От 21-ви век, китайската национална опера достига зрялост. В нея има не само белканто и фолклорно пеене, но и интегриране на различни методи на пеене в една и съща опера и допълващи се стилове.“ (с. 124)

В ГЛАВА IX: „Разцвет и бъдещо развитие на китайското национално оперно изкуство“, изследователският поглед се насочва към китайските национални оперни представления и културна идентичност, международното развитие на китайската национална опера.

Докторантът извежда опорни точки, които според него са с особена важност: „от хода на развитието на китайската национална опера можем да видим голямото значение на нейния стремеж към национален характер за изпълнителското изкуство“, „отворената национална културна идентичност трябва да бъде в органично единство с глобалната културна идентичност.“ (с. 128)

В **Заключението** са обобщени изводите и препоръките на изследването. Приложенията допълват основния текст.

Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд

Настоящият дисертационен труд е задълбочено изследване, с приносно значение и практическа приложимост, показващо теоретичното осмисляне на изследвания материал, успешното решаване на поставените цели и задачи. Основните приноси на дисертацията са в няколко посоки: изследването на възникването и развитието на китайската национална опера е въз основа на изследванията на предишни експерти и учени, фокусирайки се върху възхода, възраждането и развитието ѝ след Движението на Четвърти май през 1919г. – изследователският процес започва с прегледа на развитието на китайската национална опера от 1919г. и приключва със съвременното статукво и съществуващите проблеми, които се наблюдават в това изкуство в Китай. Аргументирани са изводите: „китайската национална опера е местно изкуство, основано на „националността“ на китайската култура“, „причината, поради която китайската национална опера е различна от другите оперни изкуства се крие в нейното раждане и развитие.“

Представеният автореферат в обем от 40 страници отговаря на дисертацията. Публикациите по темата на дисертационния труд отговарят на изискванията и показват натрупаният професионален опит.

В заключение:

Давам своята положителна оценка за дисертационния труд на **Ли Ген: „Изследване на развитието на китайската национална опера след движението „Четвърти май“**“, във връзка с носените от него приноси с научни и приложни качества. Считам, че дисертационният труд на докторанта изцяло отговаря на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“, по Закона за развитие на академичния състав на Република България и предлагам на уважаемото научно жури тя да му бъде присъдена.

19.02.2025, София

доц. д-р Росица Бечева